

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

VIZITAȚIUNI CANONICE

Dornic de a cunoaște cât mai de aproape starea parohiilor noastre, de a se bucura de progresul realizat, de a se mândri de regres, de a da îndemnuri și învățătură, ca și îmbărbătare celor ce au trebuință, Prea Sfinția Sa Episcopul nostru, în săptămâna trecută a vizitat mai multe parohii din tractul Alba-Iulia.

În zilele cât a stat în orașul *Alba-Iulia*, a ținut să viziteze cu deamănuntul *Catedrala încoronării* și cu o deosebită satisfacție sufletească a constatat că, biserica încoronării e în stare bună, — contrar tuturor știrilor alarmante de prin ziare că ar fi neîngrijită, cu ziduri crepate cari amenință să se surpe, etc. Are drept oarecari crepături, dar nu de zid, ci de tencuială jur împrejur, provocate de timp și de graba cu care s'a lucrat la zidire, tincuindu-se pe zid nu de tot svântat. Toate acestea se pot îndrepta cu mici reparații, cari se vor pune în lucrare în zilele acestea din ajutorul bănesc primit dela guvern, solicitat de ani de zile. Cu toată lipsa de mijloace biserica a fost înzestrată în intern cu strane și alte lucruri strict necesare, de cari era lipsită.

În curtea bisericii sunt frumoase rondouri de flori, încât vizitatorilor nepreocupați, Catedrala în felul cum se prezintă acum, le face cea mai bună impresie.

P. Sfinția Sa încă fiind în drum spre *Alba-Iulia*, Luni în 27 Aug. c. s'a oprit în *Teiuș* pentru a constata că biserica frumoasă și măreață de acolo, e ridicată toată sub acoperiș. Biserica e încă nepadimentată, fără mobilier, are însă un iconostas improvizat. Pentru a-și putea întregi toate acestea, îndeosebi tencuiala internă și externă, P. S. Sa le-a pus în vedere un ajutor bănesc de 20 mii lei. În lipsa preotu-

lui care nu era acasă, toate informațiunile i le-a dat episcopul Vasile Pop.

Marti, în 28 Aug. a vizitat parohiile *Găureni* și *Metes*. În *Găureni* e în proiect zidirea unei biserici, pentru care e adunat o bună parte din material, piatră de râu rotundă, care pentru a putea fi utilizată trebuie spartă să prindă tencuiala, apoi cărămidă care-i în lucrare. Și aici ca'n multe părți dorința e mai mare ca putința, neavând mijloace bănești pentru construcție nici a zecea parte din ceea ce ar trebui. Ca o încurajare pentru noui jertfe — absolut necesare, — P. Sf. Sa le-a promis un ajutor de 20 mii lei și sfatul de a cere un ajutor dela Stat și organele administrative. Le-a dat sfaturi privitor la adunarea celorlalte mijloace cari îi preocupă, adică tăierea și exploatarea pădurii foștilor iobagi. Tot asemenea și în privința planului bisericii, în cadrul cărora le-a spus câteva cuvinte de laudă și încurajare, văzând cum o mână de oameni și-au pus gând tare să-și zidească cu orice preț biserică. După ascultarea și câtorva plângeri, P. S. Sa a plecat.

La *Metes* a vizitat biserica pe care n'a aflat-o îndestul de bine întreținută în intern și la felu și cimitirul. Drumul ce duce la biserică nu e bine trasat și i lipsește și plantația care l'ar marca și înfrumuseța. A aflat în schimb vreo 6 rânduri de ornate ca semn că credincioșii, cultivă simțul de a face danii la biserică. A ascultat și aici micile năcazuri ale parohienilor, dându-le sfaturi de încurajare.

Vizitării parohiei *Pâclișa*, potrivit-se în ziua Tăierii capului Sf. Ioan, i s'au dat cadre sărbătorești. Serviciul divin la care a asistat P. Sf. Sa a fost oficiat de prot. D.

Antal, rev. eparhial, preotul militar Păcurariu, pr. ierom. Brânzescu dela Inuri și diaconul catedralei. Răspunsurile au fost date de corul catedralei din Alba-Iulia.

Satul îngrijit de sărbătoare nu și-a putut ascunde puternica rană roșie ce i-o face capiștea baptiștilor, ridicată din cărămidă chiar în mijlocul lui. Această capiște diavolească, — cum i-a zis P. Sfinția Sa, — îți rămâne ca o dureroasă impresie în suflet, ca o mare pată eretică pusă pe credința acestei parohii fruntașe, de cei câțiva rătăciți trufași, ca o sfidare celor mulți cari lipsiți de înțelegere nu sunt în stare să și îngrijească cum ar trebui, fața externă a bisericii, și nu pot să zidească o casă parhială corespunzătoare, din care cauză nu și pot afla un preot destoinic și în stare de a stărpi buruiana sectară din Păclișa.

P. Sf. Sa sosind înaintea Sf. liturghii a fost întâmpinat de tot poporul înaintea bisericii. Corul fetelor au cântat „Întru mulți ani stăpâne“. Biserica era plină de credincioși, cărora la sfârșitul slujbei P. Sf. Sa le-a ținut o frumoasă cuvântare, spunându-le cam următoarele: De 31 ani n'am mai fost pe aici. Pe lângă multe case noi, precum și re'noirea casei lui D-zeu, aflu cu durere cănturma drept credincioasă au intrat lupii și pe cei slabi de înger i-au dus pe calea perzării, căci pe calea perzării merg cei ce se lapadă de botezul credinții strămoșești, de crucea pe care a fost restignit Isus Christos, de cinstirea zilei în care a înviat Domnul nostru.

Rătăcirea lor e mare, căci biserica noastră propovăduște fără falsificare învățătura Mântuitorului nostru Christos, păstrată de Apostoli și sfintele Sinoade. Biserica noastră propovăduște pacea, iubirea de deaproapele, mila către cel sărac și lipsit. Biserica aceasta nu s'a făcut cu nimic vinovată ca unii să plece și să facă *capîști diavolești*, ci trebuiau să rămână în biserica care i-a botezat și cununat, întărindu-o și făcându-o cetate nebiruită de diavolul.

Biserica noastră condamnă băutura și păcatul, cum foarte bine se vede și în evangelia de astăzi în care Irod e pecetluit cu pecetea rușinei și a înfruntării, fiindcă beția l-a dus la nelegiuire. Credincioșii cari au ascultat cu atențiune evanghelia pot scoate învățatură contra beției, îndemn de

îndreptare pentru cel păcătos și nelegiuit. Iată deci tot atâtea leacuri vindecătoare de suflet ce ni-le oferă biserica, pentru întărirea vieții individuale și familiare. Cel ce primește cu credință învățătura bisericii noastre învață să se ferească de păcat, de ură și pismă, viața fără de lege, învață să și crească bine copiii, să se ferească de judecăți, cari aduc atâtea pricini și pagube. Vă sfătuiesc să purtați grijă de creșterea copiilor, curățindu-le din vreme sufletele de omida și polomida greșelilor și răutăților. căci fericirea și a lor și a satului stă în bună creștere ce o vor primi. Să nu'i rețineți dela școală, și cari sunteți mai în stare să'i dați și la școale mai înalte, căci iacă astăzi sunteți fără preot și dascăl dintre voi. Nu vă uitați la cheltueli căci zestrea cea mai bogată ce o puteți da copiilor voștri nu e pământul, ci bogăția sufletului, cunoștințele și învățătura ce o veți da.

A încheiat cu îndemnuri de a-și face o casă parohială nouă, care să poată atrage un preot bun și corespunzător, căci numai așa va putea începe o viață nouă și darul lui D-zeu se va revărsa din plin asupra lor, asupra familiilor și roșturilor lor.

După o mică consfătuire cu membrii cons. parohial privitor la înjghebarea mijloacelor trebuitoare zidirii casei parohiale, P. Sf. Sa după ce a vizitat și casa cea veche, s'abă și necorespunzătoare, a plecat la Alba-Iulia. A doua zi a mai vizitat biserica din Alba-Iulia-Maiere, pe care a aflat-o foarte bine îngrijită, ceeace i-a produs mare mulțumire sufletească. În ziua următoare s'a re'tors la reședință.

Rep.

Sfințire de biserică

În ziua de 8 Septembrie c., Prea Sfinția Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, va săvârși sfințirea bisericii din parohia *Luieriu*, protopopiatul Reghinului. Cu acest prilej va fi hirotosit întru protoiereu, pr. Ioan Maloș, noul protopop al Reghinului. Consiliul parohial invită cu toată dragostea pe toți cei din jur să participe la această sărbătoare a sfințirii bisericii. Serviciul sfințirii se va începe Sâmbătă la ora 9 dim., la ora 1 p. m. recepțiuni, la ora 2 banchet în sala școlii primare, iar după banchet petrecere.

„Pace vouă“ și... Pactul Kellog

Acum aproape două mii de ani, Mântuitorul Hristos a dat omenimei astfel de învățături, cari s'o ferească de rău și s'o îndrepteze spre bine.

„Pacea“ este un astfel de cuvânt, adus de Sus pentru omenime, care cu toate acestea nu s'a trudit a o realiza.

Pentru că, de s'ar face o socoată a luptătorilor morți pentru pace și a celor morți pentru războiu, desigur numărul celor din urmă ar întrece mult pe al celor dintâiu. Numai morții războiului mondial se cifrează la mai multe milioane, până când pentru pace, de am aduna la un loc pe toți martirii Creștinătății, abia am afla câteva sute de mii — în timp de atâtea veacuri.

Abia acum după 19 veacuri, se aud glasuri mai multe pentru pace. Ceiace înseamnă, iată, că din cuvintele lui Hristos nici o iotă și nici o cirtă nu vor trece până ce toate se vor plini — cât de târziu.

După războiul mondial, care a secerat atâtea vieți, gânditorii în scrierile lor, și politicienii prin politica lor, a început să osândească războiul, ca pe un lucru fără de care omenimea poate trăi.

Astfel am văzut înființându-se o Ligă a Națiunilor ca mijlocitoare de pace între țări și popoare și tot astfel vedem făcându-se atâtea zarvă în jurul pactului Kellog.

Di Kellog, secretar de Stat al Statelor-Unite, inspirat de Briand, a conceput acest pact, pe care întâi Țările mari, apoi de orvrea și celelalte, îl vor adopta și consfinți prin subscrierile lor, zic acest pact proscris războiul și îl socotește ca neavenit pentru rezolvirea oricărui litigiu.

Țările după pertractări de mai mult timp, l'au subscris, ceea ce înseamnă, ar trebui să însemne, că nu mai poate fi teamă de războiu, sau cel puțin nu atât de mare, ca înainte.

Iar inițiatorii și aderenții pot să se felicite pentru această înțelegere creștinească. Pentru că din punct de vedere creștinesc, acest fapt este de toată lauda și pentru omenime de o netăgăduită valoare.

De aici înainte oamenii nu vor mai avea grija războiului, armata, — dacă peste tot va mai trebui armată, — își va vedea de altă treabă — va deveni constructivă, așa cum o cerea Brătescu-Voinesți al nostru,

iar laboratoarele nu vor mai oboși întru descoperirea explosibilelor, ci-și vor face în tihnă analizele pentru a ajunge cândva stăpâne pe Univers, și nu pentru a-l prăbuși de pe acum.

Dacă aceste vor fi urmările pactului, atunci atât cei ce au început, cât și cei cari îl vor desăvârși — vor trece în istorie în rândul binefăcătorilor omenimei — un loc mai de onoare, mi-se pare, decât al războinicilor.

Dacă însă este, după cum spun unii, un simulacru, între unele țări pentru a se apăra sau nedreptății pe altele, atunci ca orice lucru nesincer, se va nimici.

Stând pe loc și judecând lucrurile așa după cum se văd — după vorba lui Herbart: „Wie viel Schein, so viel Sein“ — vom observa o nepotrivire între ce se spune de semnatari și între ceia ce se face în Țara lor.

Pentru că una dintre țări, ca să cadă în prevederile pactului, schimbă *numele* ministerului de războiu, dar îl menține, împreună și armata, alta nu prea are armată, dar toți bărbații, dela copii de școală începând, fac serviciu și sunt militarizați, iar alte țări, prin sport înțeleg să împlinescă educația militară a cetățenilor.

Ziarele pe o pagină vorbesc și preamăresc pactul Kellog, iar pe cealaltă scriu de pericolele ce amenință în războiul viitor, pe oameni și așezările lor clădite cu multă trudă.

Iar contribuabilii din an în an sunt îngreuiati, pentru ca bugetul să promită reorganizarea armatei, și înzestrarea ei cu fel și fel de mijloace de distrugere.

Și atunci cu drept cuvânt ne putem pune întrebarea; că oare pactul Kellog — de acesta e vorba acum — pentruce nu va putea avea mare tărie?

Pentru că, de nu ne înșală privirea — nu este sincer.

Se vede că țările nu doresc încă, sincer, pacea.

Hristos învață pe oameni pace, — dar amintește că numai o pace pornită din suflet este adevărată, pacă — durabilă.

De aceia noi salutăm cu toată bucuria pe oamenii cari vor să înfăptuiască ceva din cuvintele Lui, dar credem, că fără de El, ea nu se va putea realiza.

Deci — pacea — prin Hristos!

Victor Susa.

Interesantele experiențe pastorale ale unui preot american

Un preot american din New-York, neîndestulit cu terenul prea îngust de experiențe pastorale al enoriei sale, s'a hotărât într-o bună zi să intre în serviciul unei societăți de automobile-taxi, cari fac serviciu noaptea pe străzile marelui oraș. Timp de câteva luni a îndeplinit această slujbă câte 12 ore zilnic, de după masă dela 4 până dimineața tot la 4. Cele pățite, văzute și auzite în acest timp le-a cuprins într'o serie de articole cari au fost publicate în traducere de ziarul „Universul“ din Capitală. Poate unii dintre cetitorii noștri le-au și citit. Pentru cei cari nu le-au citit redăm partea finală a articolelor cu titlul „Turnul lui Babel“, fiind deosebit de interesante concluzile experiențelor sale în timpul cât a petrecut în adevărata viață a celui mai mare oraș din lume, care viață în mic se duce și în orașele noastre, în deosebi în Capitală.

Pentru mulți dintre frații noștri preoți viața intimă ce o duc credincioșii lor, este o carte închisă, lipsindu-se astfel de adevăratele surse de experiență pentru îndrumarea pe ogașul traiului unei vieți creștine. E drept că pentru așa ceva îți trebuie entuziasm și o trudă îndoită cari dau rezultate pastorale înzecite, decât atunci când cunoști numai scoarțele cărții vieții credincioșilor.

„New-Yorkul e un turn al lui Babel modern. Cetățenii săi sunt constructorii unei civilizații colosale. Ambiția lor ajunge la ceruri. Dar eforturile lor vor fi zadarnice și visurile lor se vor risipi ca un fum. Căci, asemenea ziditorilor turnului lui Babel, ei nu se'nțeleg între dânșii. Ceeace spun se bazează în mare parte pe experiențele mele ca șofer.

Bancheri, contrabandiști, fete din societate, fete de magazin, lucrători, oameni de afaceri, medici, avocați, măcelari, brutari și vânzători de zaharicale, fiecare nu se gândește decât la sine și diavolul îi pân-dește pe toți.

Cei din Broodway râd de fasoanele „nobleței“ din Park Avenue, cei din Park Avenue disprețuesc manierele din Broodway. Știința își bate joc de religie. Religia râde

de știință. Toți vorbesc limbi diferite. Astăzi îi cunosc mai bine. Spre est, spre vest, în lungul și latul orașului dela 4 după amiazi până la 4 de dimineață mi-am condus mașina, căutând să aflu adevărul despre semenii mei, new-yorkezi.

Bogați și săraci, bătrâni și tineri, albi și negri, buni și răi i-am dus pe toți. Și toți merg în direcții diferite. Nici un alt popor de pe suprafața pământului nu trăește atât de apropiați și totuși atât de separați unul de altul. Preoții predică „fraternitatea între oameni“ pe când șease milioane de străini își freacă zilnic coatele și nici nu știu ce va să zică înfrățirea....

Am dus în mașina mea pe milionari și muncitori. Am dus fete frumoase ca niște îngeri, cu blestemul pe buze spre locuri de pierzanie. Am dus femei de stradă să se roage în casa Domnului. Am dus logodnice, plângând, la altar. Am dus văduve, zâmbind la mormântul soților lor. Am auzit pe oameni de afaceri făcând pe artiști smintiți, am auzit artiști spunând acelaș lucru despre artiști. Am auzit fii blestemându-și tații. Am auzit tați blestemându-și copii. Nu se înțeleg între ei!

Astăzi știu. Aventurile mele la volanul unui taxi, pe străzile New-Yorkului m'au învățat mai mult despre muncita și mult chinuita umanitate într'o săptămână de cât aş fi putut învăța în ani de preoție.

Am auzit oameni laudând pe Domnul în Biserica mea și blestemându-l în taxiul meu. Crezul lor e *egoismul*. Ei nu cunosc pe Dumnezeu. Nu știu încotro merg, după cum nu știu nici de ce merg. Și nici nu le pasă....

Preoții cred că le pasă, dar preoții nu cunosc faptele. Mulțumiți să spue în fiecare Duminecă aceeași și iar aceeași poveste, mulțumiți să repete în fiecare săptămână aceleași platitudini, ei se miră de ce bisericile sunt goale și de ce tineretul se duce să ia sfaturi dela profesor și nu dela preot.

Poporul New-Yorkului posedă cea mai frumoasă marmoră și cel mai frumos bronz din lume. Ei sunt lucrători-artiști, posedă geniul și aur mult și și-au spus:

„Să ridicăm o cetate, care să ajungă până la cer.“ Dar confuzia limbilor îi împiedecă să se înțeleagă între ei.

Privind de pe fereastra biroului meu în strada înșesată, unde oamenii sunt purtați ca de valuri, voisem să înțeleg rostul acestui torent, fără să-i cunosc adâncimea. Mă înșelasem și ca mine toți aceia, cari vor să predice numai din amvon, fără a se scobori în mijlocul mulțimii“.

In misiune

— Note despre locuri, oameni și îndeletnicirile lor —

I.

Slujba de misionar poartă pe om prin multe părți, cu locuri și oameni necunoscuți, pe cari însă ajungi să-i cunoști și iubești dintr'o scurtă întâlnire, mai mult decât dacă ai sta neîntrerupt cu ei. Satelor descrise de alții ca urâte, le descoperi frumuseți tănuite altora, pe oamenii răi și buclucași, de cari te apropii cu teamă, îi afli buni și blânzi, și invers. Auzi lucruri interesante, cari în partea locului sunt indiferente. Sunt tot atâtea noutăți, pe cari dacă odată le știi simți îndemn tare în suflet să le spui și altora, fără altă pretenție decât de noutate, mai mult sau mai puțin interesantă.

Monotonia călătoriei cu trenul o alungă priveliștea de verde tinăr al primăverii, ce se întinde îndrăzneț pe văi; timid pe dealuri, pe cele două părți ale căii ferate. Pentru un orașan silit să trăiască între păreți și să vadă numai verdeața, de multe ori artificială, a parcurilor, e o desfătare neprețuită privirea întinsă a câmpurilor. Ce odihnă plăcută dă ochilor acest verde de primăvară, în contrast cu „câmpul alb și oile negre“ ale cârților și actelor. Mirosul brazdelor proaspăt arate, amestecat cu florile abea eșite din boboci, mă duc fără să vreau în amintirile copilăriei și satului natal, unde întâi am învățat acest miros, alergând sprinten pe urma sămânții pentru a arăta calea celui ce o sămâna în brazdele proaspete, ca și mai târziu în refugiul pricinuit de războiu, la zilele când am arat și sămânat singur, în loc străin.

În gara orașului cu reședință episcopoească unită, s'au urcat trei preoți uniți, cari s'au uitat foarte nepreotește la mine, fără să știu de ce. Am aflat abea acum cauza. Credeau că avem aceiași cale spre Băița, unde ju-

mătate satul a trecut la ortodocși și mergeau să-i convertească. Li se va fi ușurat inima când m'au văzut scoborându-mă într'o gară mediocră, unde procesul trecerii s'a întâmplat cu vreo 30—40 ani înainte.

Comuna *Cățcău*, așezată frumușel la poalele unui deal, nu tocmai departe de Someș, are în față peste apă Vadul, vechiul sediu al episcopiei înființate de Ștefan cel Mare, azi abea cu o mână de ortodocși însă cu biserică nouă ortodoxă și cu un călugăr ce o îngrijește și i face slujbele.

Preotul din Cățcău, cam stânjenit de evenimentul familiar ce-l avea, mă poartă la biserica de lemn binișor întreținută, și-mi spune că a fost zidită din truda credincioșilor noștrii acum vre-o 30 ani, după ce au revenit la biserica noastră, siliți de volniciile și purtările prea neomenoase ale preotului unit. Azi sunt credincioși buni ai noștrii și și prețuesc biserica și pe preot. Îmi arată locul primit pentru zidirea unei noi biserici, când vremurile și puterile credincioșilor vor îngădui. E chiar în fața bisericii fraților uniți și mult sânge rău le-a făcut. Toată supărarea s'a potolit ca prin farmec în timpul când se discuta legea cultelor, căci intrase în toți uniții din sat convingerea că, articolul 47. ne va face una, adecă ortodocși. Ziceau prin sat: „Ce să ne supărăm că ortodocșii au loc în fața bisericii noastre, deacu trebuie să ne bucurăm și așa vom fi una și cel puțin va avea biserica o grădină faină înainte, de ne-a fi mai mare dragu“. Pe sate trebuia să meargă dl Ministru de culte înainte de votarea legii cultelor, să cunoască care este voia adevărată a „celorlalți“, a poporului unit, nu a fariseilor și cărturarilor lui, cari sunt și judecă papistășește. Chiar în Cățcău putea să mai vadă încă ceva, un lucru tot așa de trebuitor și anume: un orfelinat catolic-unguresc cu 6 orfani, (în sat unșurii toți sunt reformați) într'o casă cumpărată de canonicul Zsombori, lângă care s'a zidit încă o clădire cu 4 încăperi și o biserică romano-catolică la 10 suflete catolice (socotim și personalul), toate aduse din diferite părți ale țării. Biserica e toată din cărămidă și mai mare decât bisericuța noastră.

Dintr'o declarație făcută de acest canonic preotului unit din sat, s'a răspândit

vestea că biserica și casa de lângă orfelinat „au cumpărat-o și zidit pe banii Statului român“. Această declarație se crede în urma faptului că dl Zsombori înainte de a fi canonic la arhiepiscopia catolică din București, a fost un timp inspector al asistenței sociale minoritare, cât și a legăturilor alese cu cari s'a lăudat că le are pe la Palat și în cercurile înalte bucureștene. Orfelinatul și poartă numele „A. S. R. Principesa Elena“. Știrea presupusei subvenții a Statului român a produs revoltă în sufletele năcăjite ale românilor noștri, cari din truda lor trebuie să și susțină puținul avut ce l are parohia, toți au credința experimentată că dacă s'ar adresa Ministeriului de culte pentru un ajutor nu l'ar obține decât prin un cambiu de conștiințe electorale și n'ar fi mai mare de 10 mii Lei.

d. a.

Religia se va preda tot numai o oră la săptămână? Unele ziare aduc știră nu tocmai îmbucurătoare, că d. secretar general Chirițescu, dela Min. Instrucțiunii a comunicat inspectoratelor școlare că religia se va preda în anul acesta tot numai o oră la săptămână și numai până în clasa a VI-a. Este știut că după mari lupte din partea bisericii și a Sf. Sinod s'a ajuns, în noua reformă a învățământului, ca religia să se predea în gimnaziul inferior câte 2 ore la săptămână și'n cel superior câte una. Ne întrebăm cum de numai privitor la religie nu se aplică noua reformă? Sf. Sinod luând cunoștință despre această nedreptate va interveni la locurile în drept.

Concordatul este din nou în discuțiune prin împrejurarea că nunțiul papal mons. Dolci, se află acum la Roma și a arătat Vaticanului modificările interpretative pe care Guvernul român voește să i-se aducă Concordatului, încă înainte de trecerea lui prin Parlament. Se vede că guvernul a început să constate greșelile ce s'au făcut la încheierea Concordatului și acum în ceasul al doisprezecelea încearcă o îndreptare. Ce mult adevăr cuprinde proverbul: „Dă Doamne românului mîntea cea de pe urmă“.

Accidentul dela construcția Catedralei. Săptămâna trecută lucrătorul George Covaci, care lucra la schelărie în partea de către altar a Catedralei, lunecând a căzut dela o înălțime de 5 metri. S'a lovit mai rău la cap. Dus imediat la spital, a fost pansat și trimis acasă, nefiind rănile așa de grave ca să necesiteze stat în spital. Atât în ziarele minoritare din Cluj, cât și în cele din Capitală acest accident a luat proporții îndoite, spunând că a căzut de pe marginea îngustă a cupolei la înălțime de 10 m. (?) și că nenorocitului (?) i-s'au rupt brațele și picioarele și că a fost dus la spital în stare extrem de gravă. Ne mirăm cum pot oameni cu pretenția de serioși să facă iute și degrabă din țânțar armăsar. Nu era lucru mare să ia informațiuni precise pe cari i le-ar fi dat oricare lucrător dela Catedrală care au fost martori oculari.

Donațiuni. Publicăm cu plăcere faptul, că Nicolae Chirteș și soția, Dumitru Fărcaș și soția, au dăruit sfintei noastre biserici din Ibănești-pădure câte 5000 Lei.

Baptismul din Bănat e în descompunere în urma luptelor de întâietate dintre șefi. Anume „premergătorul“ Atanasie Pașcu, care era conducătorul baptiștilor din Bănat, a fost descoperit de aderenți că profesează această credință numai din dorul de îmbogățire, prin faptul că a pus taxa de un leu la zi și Dumineca doi, pe fiecare credincios. Opunându-se cei din Timișoara la aceste impuneri, a intrat zizania între ei descoperindu-se că Pașcu aceste taxe le aduna în folosul propriu și nu pentru ajutorarea baptiștilor nevoiași, după cum spunea. Urmarea acestei descoperiri a fost că mulți baptiști văzând falșitatea șefilor lor s'au declarat că revin la vechea credință.

Primirea în Căminul studentelor din Cluj. La Căminul Studentelor Universitare din Cluj sunt 200 locuri libere, dintre cari 60 locuri de bursiere în natură, care se vor oferi de facultățile respective. Pentru cele 140 locuri de solvenți cererile se adresează de pe acum la direcțiunea Căminului Studentelor Universitare Cluj, Calea Moșilor 72. La cerere se va anexa: 1. Certificat de avere și veniturile părinților; 2. Declarația de veniturile personale ale petiționarei;

3. Certificat de examenele la finea analui școlar 1927—28; 4. Certificat medical. La intrare în cămin se plătesc 4000 lei (2000 lei pentru luna primă, iar 2000 lei se decontează pentru luna lunie 1928). În cămin se vor putea primi și studenți de la Academii de Comerț și Belearte, dacă până la 20 Septembrie nu vor fi angajate toate locurile de studenți universitare.

Burse pentru surdo-muți și orbi. Ministerul instrucției face cunoscut că sunt vacante următoarele locuri de burse și solve în cl. I. primară pentru surdo-muți și orbi. La institutul de surdo-muți din Focșani, 8 burse și o solvă, la institutul de surdo-mute din București 5 burse, la școala de orbi și surdo-muți din Cernăuți 10 burse pentru surdo-muți și 10 pentru orbi. Cererile cu actele necesare se vor înainta direct Ministerului instrucției. Elevii vor trebui să aibă vârsta între 7—11 ani. — Rugăm pe preoții noștri, cari au surdo-muți sau orbi în parohiile lor, să se intereseze de ei, încercând să-i trimită la una din aceste școli, căci îi vor scoate pe jumătate din nenorocirea care i-au lovit, sau în care s'au născut. Învață să vorbească, să scrie și cetească, iar mai târziu și o meserie din care pot trăi onest, fără a se face cerșitori.

O lecție de conștiință. Într'un port american la descărcarea mărfurilor dintr'un vapor s'a spart o ladă care conținea ceasornice cu deșteptătoare. Fiind pusă deoparte pentru a fi reparată, hamalii cari lucrau pe vapor n'au putut rezista ispitei și fiecare a furat câte un ceasornic, punându-le unul fiecare în trăistile lor. Observându-i un funcționar al soc. de navigație s'a dus tiptil la trăistile hamaliilor, a tras ceasornicele și pe toate le-a potrivit să sune la ora 12 și câteva minute, adevărat pe timpul când aveau să treacă de pe vapor în port. La plecare când se aflau toți pe punte, la al cărui capăt stătea un polițist, toate ceasornicele ca la comandă au început să sune. Își poate ori și cine închipui spaima și rușinea ce i-a cuprins pe hamali, când au văzut că li descoperită hoția în acest chip ingenios.

ne încunoștințează că, constatându-se un mare număr de abuzuri ce se fac cu condițiile pantahuze, consiliul de miniștri în ședința dela 23 August 1928, a hotărât oprirea lor complectă, până la noua dispozițiune. În acest scop s'a dat ordine tuturor prefecturilor de a opri circularea acestor condiții.

Până nu vom aviza despre contramandarea dispoziției susamintite, nu se vor elibera autorizații de colectare.

Parohiile, cari au autorizații în curs de colectare vor face desocotire cu colectanții anunțându-ne rezultatul pe cale ierarhică.

Cluj, la 31 August 1928.

Consiliul Eparhial.

Nr. 5690—1928.

1—3

CONCURS

Pentru furnizarea de 15.000 kgr. grâu calitatea întâiu pe seama *Internatului Academiei teologice ort. române din Cluj*, str. Nicolae Bălcescu Nr. 21 publicăm concurs de oferte închise ce sunt a se înainta la adresa Consiliului Eparhial Cluj, str. Iudău Maniu, până fix la 25 Septembrie 1928.

Cluj, la 3 Septembrie 1928.

Consiliul Eparhial.

CONSILIUL PAROHIAL ORT.-ROM., HUEDIN

Nr. 22—1928.

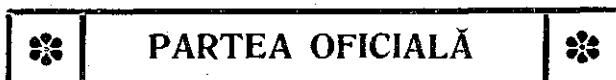
Licitație.

Consiliul parohial ort. român din **Huedin**, județul Cluj, dă în întreprindere prin **licitație publică**, lucrările de construire ale unei biserici noi și invită pe antreprenorii cu calificare recerută pentru clădiri publice, cari doresc a lua parte la această licitație, ca până în ziua de **16 Sept.** a. c. ora 12 a. m. să-și înainteze ofertele în scris, sigilate și provăzute cu vadiu de 4% în numerar, în hârtii de valoare ori libele de bancă acceptabile, la Consiliul parohial ort. român din Huedin. Licitatia se va ține în aceeași zi la 3 ore p. m. Vadiul se va estrada celui încredințat numai după terminarea și colaudarea lucrărilor, iar celorlalți reflectanți imediat după hotărâre.

Intrucât comuna bisericască ar da o parte din material (piatră, cărămidă, lemn) acela se va subtrage din costul general conform prețurilor din deviz.

Planurile, proiectul de deviz în alb și condițiunile speciale pentru executarea lucrărilor se pot vedea la oficiul parohial ort. rom. din Huedin.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a in-

Nr. 5631—1928.

Circular

către toate oficiile parohiale

Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale cu adresa Nr. 44.369 din 24 August crt.

credința cu executarea lucrărilor, fără considerare la prețuri și condiții de ofertă, pe acela dintre minusofertanți, care va prezenta mai multă garanție de soliditate cu adăusul că materialul ce eventual s'ar oferi de comuna bisericească, aflându-se corespunzător, întreprinzătorul este obligat a-l primi în prețul din devizul statorit.

Pentru participarea la licitație reflectanților nu se lichidează spese.

Huedin, la 1 Sept. 1928.

Paroh, președinte: **Protopop A. Munteanu.** Epitrop-prim: **Dr. Vasile Pașca.**

Nr. 488—1928.

1—3

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Renașterea“.

1. Pentru întregirea parohiei a II-a de clasa primă (I.) din Târgu-Mureș, pe lângă venitele următoare:

2. Salar dela Stat, 2. sesiune parohială primită prin reforma agrară 32 jug. (24 arător și 8 jug. cositor în hotarul comunei Cotuș, depărtare de 10 klm. dela Tg.-Murăș.

3. Venitele stolare uzitate și 4. Relut de cuartir 5000 (cincimii) Lei anual.

Alesul va fi îndatorat: a) la îndeplinirea tuturor funcțiilor în și afară de biserică săptămânal în mod alternativ cu primul paroh-protopop pe care este obligat al suplini ori de câte ori va fi trebuință; b) a catehiza elevii dela toate școalele primare, dela școala de arte și meserii și pe ucenicii de meserii; c) a îndeplini serviciile pastorale la penitenciarul de Stat și la spitalele de Stat.

Concurenții la acest post își vor înainta cererile instruate cu toate documentele conform regulamentului pentru parohii, subsemnatului oficiu protopopesesc și cu prealabila încunoștințare a acestuia se va putea prezenta și în parohie spre a cuvânta, a sluji sf. liturgie și a face cunoștință cu credincioșii.

Târgu-Mureș, la 28 August 1928.

Oficiul protop. în conțelegere cu Consiliul parohial.

Stefan Russu (ss) protopop.

Nr. 386—1928.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei a doua, de clasa III. din *Vima-mică* protopopiatul „Lăpuș“ se

publică concurs pentru prima oară cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Parohia are 162 suflete. Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat conform cualificației.

2. Stola statorită în sedința consiliului parohial din 8 Iulie a. c. Cererile de concurs cu documentele cuvenite se vor înainta acestui oficiu în termenul indicat.

Candidații, cu avizul acestui oficiu, se vor putea prezenta în parohie pentru a liturgisi, predica, cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Tg.-Lăpușului, în 25 August 1928.

Oficiul protopopesesc ort.-român al „Lăpușului“ în înțelegere cu Consiliul parohial.

Zaharie Manu, protopop.

Nr. 367—1928 pp.

1—3

CONCURS

Se publică concurs pe termen de 30 zile dela întâia apariție în „Renașterea“ pentru postul de **capelan** cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Ioan Frâncu din **Cetea**, protopopiatul Aiud.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Retribuții dela Stat conform calificației și a anilor de serviciu;

2. Jumătate venitele din parohie, pe cari le are parohul în prezent și cari eventual se vor mai crea în viitor, precum sunt: folosința sesiunii parohiale, zile de clacă și câte un dl. must (vin) dela circa 200 familii, precum și onorariile stolare obișnuite.

Indatoririle capelanului sunt a îndeplini toate serviciile bisericești, ce i se vor încredința de către paroh.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile în termen, provăzute cu documentele ce posedă, subsemnatului Oficiu protopopesesc. Iar pentru a face cunoștință cu poporul, se vor prezenta în parohie, pe lângă respectarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, a cuvânta și eventual a și liturghisi.

Aiud, la 20 Iulie 1928.

Oficiul protopopesesc în înțelegere cu Consiliul parohial din Cetea.

Iosif Pop, protopop.